



*Stichting Vestingstad Valkenburg*  
*Opgericht: 8 april 2004*

Valkenburg, 10-02-2007

## **De Heren van Valkenburg** **“Walram” (1268-1302)**

Omstreeks 1254 werd de wellicht bekendste van alle Valkenburgse heren geboren, genaamd Walram. Als zoon van Dirk II van Valkenburg en Bertha van Limburg-Montjoie, volgde hij in 1268 zijn vader op als heer van Valkenburg. Walram is rond 1275 getrouwd met Philippa van Gelder, de zus van Graaf Reinoud van Gelder. Als trouwgeschenk schonk Graaf Reinoud het paar het dorp Susteren met Diedereren. Deze familieband en het feit dat hij nauw gelieerd was aan het Limburgse Hertogelijke Huis, zullen in zijn latere leven een belangrijke rol spelen. Uit het huwelijk van Walram en Philippa zijn 4 kinderen geboren te weten: Dirk, Reinoud, Jan de latere heer van Born en Elisa die de Graaf von Sponheim huwde. Walram had een aantal zusters te weten: Elisabeth en Beatrix en half-zusters Joanna en Ida. Met name Beatrix is het vermelden waard. Zij is omstreeks 1250 geboren. Zij trouwde, ongeveer 19 jaar oud, op 16-06-1269 met Richard van Engeland, geboren op 05-01-1209, zoon van Jan van Engeland en Isabella van Angouleme. Richard is overleden op 02-04-1272 in Berkhemstead, 63 jaar oud. Richard was graaf van Cornwall en Rooms Duits Koning. Beatrix was de 3<sup>e</sup> vrouw van Richard en werd daarmee Rooms Duitse Koningin. Beatrix schijnt van een uitzonderlijke schoonheid te zijn geweest, echter zij stierf reeds op 17 oktober 1277, ongeveer 27 jaar oud en werd begraven in “Friars minor” te Oxford. Met Walram komt het Valkenburgse Huis op het hoogtepunt van hun macht. Het Land van Valkenburg omvatte in Walrams tijd een groot deel van het huidige Zuid-Limburg met uitzondering van onder ander de stad Maastricht, maar aangevuld met Sittard, Monschau, Richterich, Euskirchen, Bütgenbach, St. Vith, Amblève en Neundorf. Deze laatste drie ruilde Walram met zijn oom Graaf Hendrik I van Luxemburg tegen Walrams bezittingen in Marville en Arrancy in Luxemburg. Hoe Walram precies aan Monschau kwam, komt in een volgend artikel aan de orde. Op 15 november 1274 ontving Walram 2000 ponden, welke zijn vader Dirk II aan de Hertogin van Brabant in 1267 had geleend en waarvoor deze een leen van 200 ponden ontving en de tolkomsten van de Maasbrug te Maastricht in pand had. Uit een akte die werd opgemaakt te Berg, wellicht in het stamhuis van ridder Gosewijn van Berghe Bij deze gelegenheid droeg Walram onder ander zijn goed Houthem op aan Hertog Jan I van Brabant en ontving het weer in leen terug, waarmee Walram leenman van Brabant werd. Als heer van Valkenburg voert Walram ook in 1268 als eerste een nieuw wapenschild te weten een gekroonde dubbelstaartige klauwende rode leeuw. Deze is nauw verwant aan de Limburgse leeuw, die hij mocht voeren als zoon van Bertha van Limburg. Echter de Valkenburgse leeuw is geheel van “keel”(=heraldisch rood). De Valkenburgse leeuw komt eveneens nog uitvoerig aan bod in een volgend artikel. Rond 1278 is Walram in het Gelderse te vinden namelijk te Montfort bij Roermond, waaruit hij door zijn echtgenote Philippa van Gelder inkomsten trok. In 1278 voert Walram de troepen van de Staten van Luik aan tegen de voormalige bisschop van Luik, Hendrik van Gelder. Deze was in 1274 afgezet en trok zich terug op kasteel Montfort, van waaruit hij strooptochten in het Luikerland hield. Op het verschijnen van Walram en de troepenmacht van de Luikenaren ontvlucht Hendrik van Gelder het kasteel en kan het slot zonder slag of stoot worden ingenomen. 20 September 1280 is Walram betrokken bij vredesonderhandelingen met de stad Aken, waarbij de Akenaren Hertog Jan van Brabant nu als hun oppervoogd erkennen. Rond deze tijd moet Keizer Rudolph aan Walram ook het schoutambt van de stad Aken verpand hebben. In 1281 is het aantal huizen rondom kasteel Valkenburg behoorlijk gegroeid en in 1281 wordt op verzoek van Walram Valkenburg een zelfstandige parochie en van de moederkerk in Schin op Geul afgescheiden. De belangrijkste gebeurtenissen in Walrams leven dienen zich echter aan in de vorm van de Limburgse Successieoorlog (1283-1288), waarin Walram een hoofdrol speelt. Met name in de Slag bij Woeringen op 5 juni 1288 zal Walram van zich doen spreken als een man van eer, die grote heldendaden verzet en zich een zeer bekwaam en onverdroten krijgsheer toont.

Meer over Walram en over zijn rol in de Limburgse Erfopvolging in de volgende artikelen van de Stichting Vestingstad Valkenburg. Voor meer informatie over de SVV kunt u terecht op: [www.vestingstadvalkenburg.nl](http://www.vestingstadvalkenburg.nl)

**Auteur: Marc Habets**

**Bronnen :** J.M. van de Venne, *Geschiedenis van het kasteel van Valkenburg, zijn heren en hun drossaarden, 1951*  
S. Corsten, *Die Herren von Valkenburg, 1981, Datenbank: Genealogie im Mittelalter, 2007*

**Secretariaat:**

*Prinses Beatrixsingel 21, 6301 VK Valkenburg a/d Geul*  
*RABOBANK Valkenburg a/d Geul Rek. nr.: 152891765*  
[www.vestingstadvalkenburg.nl](http://www.vestingstadvalkenburg.nl)